

Uitbesteden maatschappelijk werk mag toch niet

Het belang van de ondernemer bij uitbesteding van het maatschappelijk werk weegt niet op tegen het belang van de or bij bescherming van de privacy van de werknemers.

(Rechtbank Amsterdam 25 juni 1997, artikel 27 lid 4 WOR)

KPN Risicom bv is een dochter van het concern Koninklijke PTT Nederland nv (KPN). De dochter wilde het bedrijfsmaatschappelijk werk dat in concernverband werd verricht, uitbesteden aan Humanitas. De or weigerde hiermee instemming, maar kreeg van de kantonrechter ongelijk. Volgens de kantonrechter waren de bezwaren van de or onredelijk (zie mijn rubriek in OR-informatie 5 maart 1997).

De or voerde in hoger beroep aan dat de kantonrechter ten onrechte zijn besluit om instemming te weigeren ten volle had getoetst in plaats van marginaal. De werkgever had niet gesteld dat 'zwaarwegende redenen' als bedoeld in art. 27, vierde lid WOR het besluit vergden. Wel heeft KPN Risicom het standpunt ingenomen, gevolgd door de kantonrechter, dat de weigering van de or om instemming te weigeren onredelijk was. De rechtbank stond dus voor de vraag hoe de 'redelijkheid' van het besluit van de or om instemming te weigeren moet worden getoetst. Het wettelijke criterium is in 1990 ingevoerd. De rechtbank sluit voor haar interpretatie van de wet aan bij het daaraan ten grondslag gelegde SER-advies 1986/14 en de toelichting van de Minister. Daaruit leidt de rechtbank af, dat een inhoudelijke afweging moet worden gemaakt van de argumenten die door ondernemer en or over en weer vóór en tegen het voorgenomen besluit tot uitbesteding zijn ingebracht.

De bezwaren van de or zijn dat de kosten van het bekend raken met de bedrijfscultuur door vijf nieuwe maatschappelijk werkers voor twintig gevallen per jaar niet in de kostenberekening van KPN Risicom zijn verwerkt. Daarnaast heeft de kantonrechter geen rekening gehouden met het feit dat in de nieuwe constructie geen afspraak kan worden gemaakt met de bedrijfsmaatschappelijk werkster zonder tussenkomst van een personeelsadviseur van KPN Risicom. De drempel wordt daardoor verhoogd en de waarborg voor privacy en vertrouwelijkheid kan in het gedrang komen. Ten slotte acht de or de toezegging van een evaluatie onbetekenend. KPN Risicom beriep zich daarentegen op een kostenbesparing van ongeveer 20 procent, te weten f 11.000 per jaar. Door regionale uitvoering zouden reistijden aanzienlijk worden verkort.

De rechtbank acht de financiële voordelen van het besluit niet van dien aard, dat zij doorslaggevend zijn. Aannemelijk acht de rechtbank dat de toegangsdrempel voor werknemers om het be-

drijfsmaatschappelijk werk te raadplegen door het besluit zal worden verhoogd, met name door een minder verzekerde privacy en vertrouwelijkheid. Het belang van een eigen bedrijfsmaatschappelijk werker ligt ook in het netwerk waarover deze binnen de organisatie beschikt. Tot slot dient een commerciële organisatie als Humanitas ook haar eigen commerciële belangen te behartigen (wat de Rechtbank met het laatste bedoelt is niet duidelijk: wellicht meent zij dat een externe organisatie te afhankelijk is van de werkgever die de opdracht heeft verleend).

Nu de argumenten voor het besluit niet opwegen tegen de bezwaren van de or, wordt de beschikking van de Kantonrechter vernietigd en wordt het verzoek van KPN Risicom om toestemming om het besluit te nemen afgewezen.

Commentaar

Deze uitspraak is principieel en praktisch van belang. Principieel is het belangrijk dat meer duidelijkheid is verkregen over de wijze waarop de rechter toetst of de weigering van de or om instemming te verlenen redelijk is. Opmerkelijk is dat deze belangrijke uitspraak is gegeven door een 'gespecialiseerde' kamer van de rechtbank: hiervan maakten de Amsterdamse hoogleraar sociaal recht P.F. van der Heijden en de Leidse hoofddocent T. van Peijpe deel uit.

De rechtbank volgt vrij strikt het standpunt van de SER en de Minister. Dat houdt in dat de beide belangen tegen elkaar worden afgewogen. Als een van beide belangen zwaarder weegt, dan wint dit. Als beide belangen even zwaar wegen, dan houdt de weigering van de or stand. Vanuit een oogpunt van medezeggenschap gaat dat standpunt niet erg ver.

De tekst van de wet bood ook wel aanknopingspunt voor het standpunt van de or dat de weigering van de or slechts marginaal zou dienen te worden getoetst. In dat geval had de or ook bij een gering zwaarder belang van de ondernemer de beslissing in zijn voordeel zien uitvallen. Dat standpunt zou mijns inziens beter hebben gepast bij het stelsel van de wet, dat inhoudt dat de or bij de onderwerpen van het instemmingsrecht een zware stem heeft.

De rechtbank volgt met dit criterium eigenlijk ook de kantonrechter. Dat de uitspraak uiteindelijk toch afwijkt van die van de kantonrechter komt voort uit het feit dat de rechtbank de belangen van de or zwaarder weegt dan de kantonrechter. Met name het privacy-belang kwam bij de kantonrechter niet zo duidelijk uit de verf. In de rechtbank-uitspraak blijkt duidelijk dat hier wel degelijk sprake was van een achteruitgang voor de werknemers. En dat vormt dan het praktische belang van de uitspraak: bij uitbesteding dienen de privacy-belangen van werknemers voldoende te worden beschermd.

Deze rubriek signaleert en behandelt de belangrijkste jurisprudentie op or-gebied. De rubriek wordt beurtelings geschreven door mr Adriaan Dorresteyn (ondernemingsrecht) en prof. mr Guus Heerma van Voss (sociaal recht).

Guus Heerma van Voss